

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Omistajaohjauslakia koskeva hallituksen esitys

Ilpo Nuutinen, hallitusneuvos
Valtioneuvoston kanslia, omistajaohjausosasto

Eduskunnan perustuslakivaliokunnan
kuulemistilaisuus 23.11.2016

Lakihankkeen tausta ja tavoite

- Valtion omistajapolitiikkaa koskeva valtioneuvoston periaatepäätös 13.5.2016 ”Tase töihin – Kasvua luovaa omistajapolitiikkaa”.
- Lakihankkeen tavoitteena on tehdä ne välttämättömät muutokset omistajaohjauslakiin, jotta edellä mainitun periaatepäätöksen linjaukset voitaisiin toteuttaa.
- Muutokset pyritään pitämään minimissään.

Periaatepäätöksen keskeisimmät linjaukset

1. Muutetaan yhtiöiden omistusrajoja
2. Perustetaan valtion kehitysyhtiö uudistamisen työkaluksi
3. Siirretään kehitysyhtiöön valtion suoria osakeomistuksia
4. Siirretään yhtiöitä ministeriöiden (vnk, lvm, okm) välillä
5. Perustetaan parlamentaarinen neuvottelukunta
6. Em. 1-3. kohdasta johtuen lakia yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta muutetaan

Omistusrajojen muutokset

- Omistusraja laskee

• Posti Group Oyj*	100	→	50,1
• Arctia Oy*	100	→	50,1
• Kemijoki Oy*	50,1	→	0
• Neste Oyj	50,1	→	33,4 (uusi raja, lainmuutos)
• Vapo Oy	50,1	→	33,4 (uusi raja, lainmuutos)

- Omistusraja nousee

• Gasum Oy*	0	→	50,1 (omistus nyt 100 %)
• Fingrid Oyj*	0	→	50,1 (omistus nyt 53,1 % pääomasta, 70,9% äänistä)

* Eduskunnan suostumus omistusrajojen muutoksiin saatu vuoden 2016 II lisätalousarviossa.

Kehitysyhtiöön n. 2,4 mrd euron omistukset

• Altia Oyj*	100,0 %
• Arctia Oy (50,1 prosenttia ylittävä osuus)	49,9 %
• Ekokem Oyj (myyty Fortum Oyj:lle 8/2016)	34,1 %
• Kemijoki Oy	50,1 %
• Nordic Morning Oyj*	100,0 %
• Neste Oyj (33,4 prosenttia ylittävä osuus)	16,7 %
• Posti Group Oyj (50,1 prosenttia ylittävä osuus)	49,9 %
• Raskone Oyj*	100,0 %
• Vapo Oy (33,4 prosenttia ylittävä osuus)	16,7 %

* Eduskunnan suostumus omistusrajojen muutoksiin saatu jo aiempina vuosina.

Omistajaohjauslakia muutetaan

- Valtion kehitysyhtiön suoriin yhtiöomistukseen perustuva väliyhtiömalli kirjataan lakiin (1 § ja 2 §)
- Uusi omistusraja lisätään lakiin (3 §)
 - Strateginen intressi ja OYL:n mukainen määrävähemmistösuoja turvataan ehdotetulla uudella omistusrajalla eli yli kolmasosan äänivaltaan perustuvalla omistusosuudella (tähän saakka 100 %, 50,1 % ja 0 %)
- Valtioneuvoston päätösvallan ulottaminen kehitysyhtiön suoriin omistukseen kirjataan lakiin (4 §)
- Lakia koskeva säädöshuolto (ajantasalle 3.2 § ja 8 §)

Omistajaohjauslain muutos ja perustuslaki

- Voimassa oleva omistajaohjauslaki on säädetty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, joten lähtökohtaisesti myös muutokset tähän lakiin voitaisiin käsitellä samalla tavalla.
- PeL 92.1 mahdollistaa lakiehdotuksen käsittelyn tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, kun kyse on toimivallasta ja osakasvallasta **valtion määräysvaltayhtiöissä** tai kun määräysvalta (väh. 50,1 % äänivallasta) hankitaan tai siitä luovutaan (alle 50,1 % äänivallasta) eduskunnan suostumuksella.

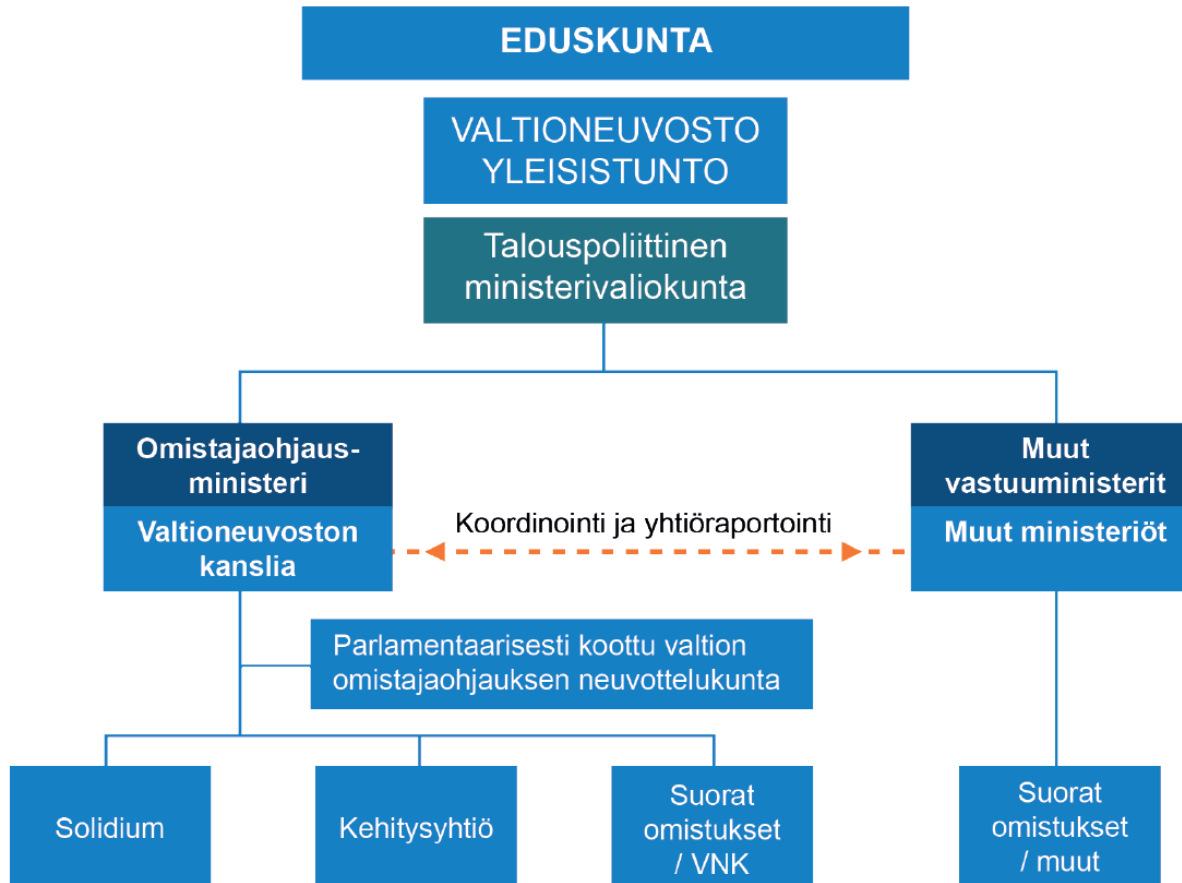
Omistajaohjauslain muutos ja perustuslaki (jatkuu)

- PeL 92.1 § (HE 1/1998 vp): Valtion osakasvallan käyttämisestä valtioneenemmistöisissä yhtiöissä tulisi säätää lailla. Lailla säädettäviä seikkoja olisivat erityisesti valtion osakasvallan käyttöä koskevat eduskunnan ja valtioneuvoston väliset toimivaltasuhteet.
- Valtioneenemmistöiset yhtiöt eivät kuulu eduskunnan budjettivallan piiriin, ja tämän vuoksi eduskunnan päätösvalta niihin liittyvissä asioissa tulee turvata muulla tavoin. Lisäksi lailla tulisi säätää menettelyistä päätettäessä osakehankinnan kohdistamisesta, osakepääoman korotuksen merkitsemisestä, yhtiökokousedustajien nimeämisestä ja kokousedustajille annettavista toimiohjeista.
- Lailla tulisi säätää myös siitä, milloin määräysvallan hankkimiseen valtiolle yhtiössä tai määräysvallasta luopumiseen vaaditaan eduskunnan suostumus. Pääsääntöisesti valtioneenemmistön hankinnan tai siitä luopumisen tulisi edellyttää eduskunnan suostumusta.

Kehitysyhtiön toimintamalli

- Valtioneuvosto tekee kaikki osakkeiden luovuttamista ja osakehankintoja koskevat päätökset (ei muutosta nykyiseen)
- Valtioneuvosto tekee kehitysyhtiön omistuksia koskevat päätökset virkamiesten esityksestä (ei muutosta nykyiseen)
- Yhtiöllä on lähtötilanteessa virkamieshallitus, jota tullaan täydentämään
- Hallintomallin toimivuus keskeinen asia
- Toimiohje valmisteilla

Päätöksenteko ja organisointi

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

KIITOS!

valtionomistus.fi
@valtionomistus

